Ålands landskapsregering

Dokumentnamn	Brevnr
UTLÅTANDE	156 S3
Ärendenr	Datum
ÅLR 2021/7343	9.9.2021

Hänvisning
Er begäran om utlåtande 25.8

Kontaktperson
Joel Bremius, +358 (0)18 25000 (växel)
joel.bremius@regeringen.ax

Grundlagsutskottet
FIN-00102 RIKSDAGEN

pev@riksdagen.fi

Ärende

Utlåtande om regeringens årsberättelse 2020

Landskapsregeringen har 25.8.2021 mottagit en begäran om utlåtande från riksdagens grundlagsutskott angående regeringens årsberättelse 2020 och riksdagens hantering av lagförslag rörande covid-19-epidemin.

Landskapsregeringen konstaterar inledningsvis att under covid-19-epidemin har väsentliga ändringar av statsrådets lagförslag rörande covid-19-epidemin genomförts först under riksdagens utskottsbehandling vilket försvårar möjligheterna för landskapet att få sina synpunkter beaktade. Riksdagens utskott har efter de inledande veckorna av covid-19-epidemin aktivt begärt utlåtanden från landskapsregeringen gällande lagförslag rörande covid-19-epidemin.

Enligt 28 § 2 mom. i självstyrelselagen för Åland (FFS 1144/1991) ska i fråga om lagar som har särskild betydelse för landskapet utlåtande inhämtas av landskapet innan lagen stiftas. Enligt 38 § i självstyrelselagen för Åland ska skrivelser och andra handlingar som utväxlas mellan landskapsmyndigheterna och bland annat statsrådet och de centrala statsmyndigheterna avfattas på svenska.

Under år 2020 skickade landskapsregeringen utlåtanden till ministerierna och riksdagens utskott med anledning av lagförslag rörande covid-19-epidemin, däribland:

- sju utlåtanden till social- och hälsovårdsministeriet;
- två utlåtanden till kommunikationsministeriet;
- två utlåtanden till kommunikationsutskottet; samt
- ett utlåtande vardera till finansutskottet, grundlagsutskottet och social- och hälsovårdsutskottet.

I fyra av utlåtandena till ministerierna har landskapsregeringen uppmärksammat såpass stora brister att landskapsregeringen inte har kunnat ge utlåtanden över lagförslagen i enlighet med 28 § 2 mom. i självstyrelselagen för Åland. I dessa fall har bara delar av

utkasten till propositioner översatts till svenska. Det har medfört att landskapsregeringen svårligen har kunnat bilda sig en heltäckande uppfattning i ärendena och gett alla för Åland eventuella relevanta synpunkter.

Vad gäller lagen om temporär ändring av lagen om inkvarterings- och förplägnadsverksamhet (FFS 153/2020) hördes inte landskapet innan lagen stiftades så som 28 § 2 mom. i självstyrelselagen för Åland föreskriver. Med hänvisning till undantagsförhållandet skulle restauranger med vissa undantag enligt den temporära lagen hålla stängt för kunder under perioden 30.3.2020-31.5.2020.

Sammantaget är det av yttersta vikt att statsmyndigheterna inklusive riksdagen i enlighet med 28 § 2 mom. och 38 § i självstyrelselagen för Åland inhämtar utlåtanden gällande lagförslag från Ålands landskapsregering samt att propositioner och övrigt material översänds i sin helhet på svenska. Trots att flera utlåtanden än tidigare inhämtats från landskapsregeringen har dock inte de skyldigheter som följer av 28 § 2 mom. och 38 § i självstyrelselagen för Åland följts till alla delar. Det är av yttersta vikt att landskapsregeringen ges en reell möjlighet att påverka lagstiftningen så att Ålands särförhållanden beaktas och syftet med självstyrelsen uppnås.

Vicelantråd Harry Jansson

Minister Annette Holmberg-Jansson

FÖR KÄNNEDOM

Riksdagsledamot Mats Löfström, mats.lofstrom@riksdagen.fi
Statsrådets kansli, registratorskontoret@vnk.fi
Heidi Kaila, Statsrådets kansli, heidi.kaila@vnk.fi
Noora Löfström, Statsrådets kansli, noora.lofstrom@vnk.fi
Janina Groop-Bondestam, Justitieministeriet, janina.groop-bondestam@om.fi
Viveca Arrhenius, Social- och hälsovårdsministeriet, viveca.arrhenius@stm.fi
Anne Kumpula, Social- och hälsovårdsministeriet, anne.kumpula@stm.fi